

1949. február 18.

Barankovics menekülése

A sek magyarországi politikai menekült között, különösen kitűnik dr. Barankovics István, a volt legnagyobb ellenzéki párt vezérének Magyarországról való távozása. A Demokrata Néppárt egymilliónyi szavatot birtokolt s a párt megszűnésével a keresztény magyarság legnagyobb tömegét kapcsolták ki. A párt a legutóbbi választások alkalmával minden kékcédulás csaiás, szédélgs és a szavazatok nagytöbbségének kizárása célénélre szerezte meg a magyarság bizalmát. A siker titka az volt, hogy a magyarság azt hitte, hogy a párt mögött maga Mindszenty József hercegprímás áll és ezért katolikus pártnak is hívták. A magyarság Mindszenty szeggesztív irányítását várta a párt működésétől, azonban a kommunista ellenakció megbénították a keresztény és nemzeti politika megvalósítása iránti törekvését.

Azonban a párt keletkezésekor már eredetében is sajátos bajok mutatkoztak.

Amoszkvai Kominform agyafurtsága a magyarország helyzet likvidálására Szekfű Gyulát még moszkvai követ korában, egykori katolikus multjára való tekintettel, bizta meg: alakítsen egy katolikus áellenzéki pártot, amely majd (jrdet) fejez; hajt a kommunisták előtt. Szekfű, akinek a gerincroppantásoltján nagy praxisa van, részese volt a trionni üzemdek kasztrálásában is, ezért hagyta el a moszkvai követi székét és alakította meg a Demokrata Néppártot.

Mindszenty József átlatott a dolgo-konf Szembeszállt az alattomos szervezkedéssel. Barankovics jóindulatu ember volt, quasi Benjaminja lett ezeknek az előtte ismeretlen erőeknek. Ezért nem sikerült neki soha Mindszenty hercegprímás bizalmát megnyerni, ha erre jóhíszemű és számtalan kísérletet is tett. A primás feltételei a következők voltak: a magyar történelmi gondolat és a magyar katolikus intranzigens álláspontból egy szeméremt sem feladni, kihárítani a

Szekfűvel való kooperációs gondolatot, s ezzel a lényegét nem is számítva, a magyar tömeggel szemben való tájekortatást nem zavarni. A primás megtagadott; mindennemű kollaborációs gondolatot, mert tudta, hogy Szekfű a diktaturára legszélsőségesebb elcsúszásával a katolikus Egyház életére jör. Ezért tudta, hogy erővel szemben csak erővel szabad felsorakoztatni, mindennemű gyengeség a front átszakadását jelentette volna. A Szekfű-Barankovics vonal viszont a „nádpolitika” jegyében mindenáron kompromisszumokat kívánt kötni. A primás mindvégig hangsúlyozta, hogy Magyarország a nyugateurópai kultúrkörbe tartozik. Vallás és hitvédelmi okokból elutasította a keleti orientáció gondolatát, mert szeménte a keleti orientáció mindkét formájában halálos veszély a magyarság számára: egyrészt az ateizmus-marcizmus, másrészt ennek nyomában mindig fellelhető keleti ortodoxpánszlav misztio tudata, amely a magyar lélek alapjait kívánja és akarja megsemmisíteni.

Bar a primás szeméthyunt, megindulásakor nem törte le Barankovics pártját, vállalta a látszatot, hogy némán a párt mögött áll. Barankovics jóindulatu és katolikus szempontból hűséges igyekezete révén nem is velt hálátlan s így próbálta megvédeni a magyar keresztény álláspontot. Az utolsó percben megis mutatta, hogy felismerte Szekfűnek megrontó ezéndékát, azonban akkor már késő volt. Az idők bizonyítják, hogy a kompromisszumra hajló pártvezetés sem maradhatott meg, mert Szekfű diktaturája a pártot meg akarta semmisíteni.

Bánás püspök, akit Szekfű mindig a primás ellen akart kijátsszani, mondogta mest az utolsó napokban: Ha mi meg, egyezést akartunk volna is, az eszmények megmutatták, hogy téves uton járunk. Minden megalkuvás a primás presztizsének csönkülását jelentette volna, s mi, ahiktet kiesavart citromként dobtak volna el, mi „megalkuvók” is csak a primás presztizséből élünk.

